

De Europese Unie

I
EUROPE

De Europese Unie: 500 miljoen mensen – 27 landen

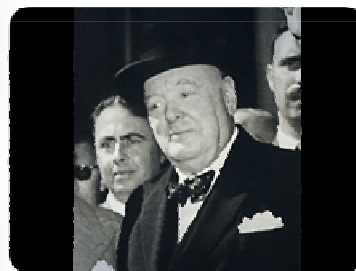
Nieuwe ideeën voor duurzame welvaart en vrede...

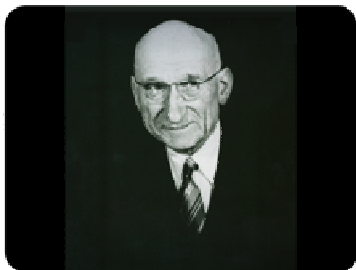
Konrad Adenauer

Alcide De Gasperi

Winston Churchill

Robert Schuman

Jean Monnet

- **Konrad Adenauer (1876-1967)**

De eerste Kanselier van de Bondsrepubliek Duitsland, die van 1949-1963 aan het hoofd van de nieuwe staat stond, veranderde meer dan wie dan ook het aanzicht van Duitsland en de Europese geschiedenis na de Tweede Wereldoorlog.

In slechts zes jaar, van 1949-1955, realiseerde Adenauer ambitieuze doelstellingen op het gebied van buitenlands beleid waardoor nauwere betrekkingen ontstonden tussen:

- ✓ **Duitsland en het westelijke bondgenootschap:**
- ✓ **lidmaatschap van de Raad van Europa (1951),**
- ✓ **oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (1952),**
- ✓ **en toetreding van Duitsland tot de NAVO (1955).**

- **Robert Schuman (1886-1963)**

Samen met Jean Monnet stelde hij het beroemde Schumanplan op. Op 9 mei 1950 publiceerde hij dit plan en we beschouwen deze datum nu als de geboortedag van de Europese Unie. Zijn voorstel was om de productie van kolen- en staal, de belangrijkste grondstoffen voor de wapenindustrie, onder een gemeenschappelijk gezag te plaatsen. Het principe hierachter was dat wie geen controle over de productie van kolen en staal had, geen oorlog zou kunnen beginnen.

- **Sir Winston Churchill (1874-1965)**

Churchill, een voormalige legerofficier, oorlogscorrespondent en premier van Groot-Brittannië (1940-1945 en 1951-1955), was een van de eersten die opriep tot de vorming van de "Verenigde Staten van Europa". Na de ervaring van de Tweede Wereldoorlog was hij ervan overtuigd dat alleen met een verenigd Europa een duurzame vrede gewaarborgd zou kunnen worden. Zijn doel was om ervoor te zorgen dat Europa in de toekomst niet meer zou lijden onder de kwalijke aspecten van nationalisme en oorlogsgeweld.

- **Alcide de Gasperi (1881-1954)**

Steeds opnieuw gaf hij de aanzet tot plannen voor de integratie van West-Europa, werkte hij aan de uitvoering van het Marshallplan en bevorderde hij de vorming van nauwe economische banden met andere Europese landen, vooral met Frankrijk. Ook steunde hij het Schumanplan voor de oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal en hielp hij mee met het uitwerken van de gedachte van een gemeenschappelijk defensiebeleid.

- **Jean Monnet (1888-1979)**

De Franse economische adviseur en politicus Jean Monnet was een toegewijd voorvechter van Europese Integratie. Hij was de inspirator van het Schumanplan, dat gericht was op het samenvoegen van de zware industrie van West-Europa.

EU-symbolen

de Europese vlag

de Europese hymne

Europadag, 9 mei

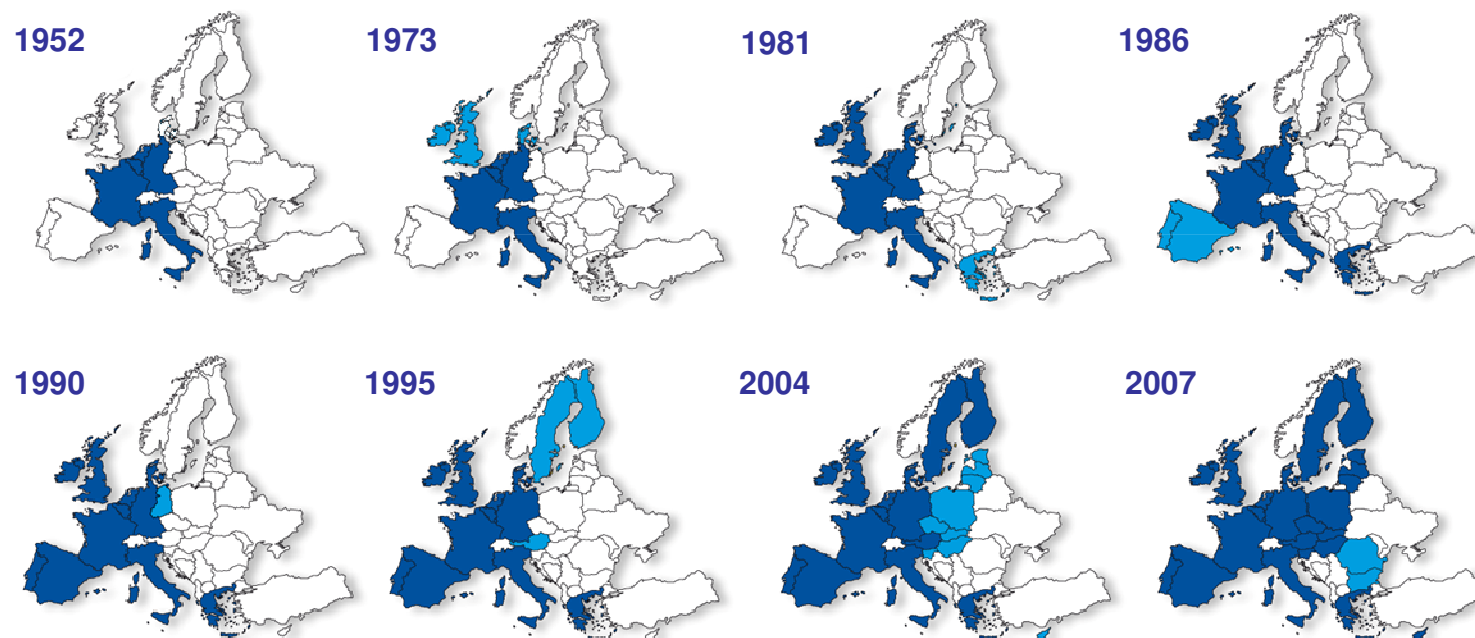
het motto: in verscheidenheid verenigd

23 officiële talen

Uitbreiding: van zes naar 27 landen

De grote uitbreiding: West- en Oost-europa weer één

- ▶ **1989** Val van de Berlijnse muur – einde van het communisme
EU geeft economische hulp: Phare-programma
- ▶ **1992** Vaste criteria EU-lidmaatschap:
 - democratie en rechtsstaat
 - functionerende markteconomie
 - in staat zijn om EU-wetten in te voeren
- ▶ **1998** Start formele onderhandelingen over uitbreiding
- ▶ **2002** Top van Kopenhagen: uitbreiding kan doorgaan
- ▶ **2004** 10 nieuwe EU-leden: Cyprus, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Malta, Polen Slovenië, Slowakije, Tsjechië
- ▶ **2007** Bulgarije en Roemenië worden EU-lid
- ▶ **2013** Kroatië treedt toe op 1 juli

Kandidaten

IJsland, Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Montenegro, Turkije

De verdragen – wettelijke basis voor democratische samenwerking

Het Verdrag van Lissabon - voor het Europa van de 21e eeuw

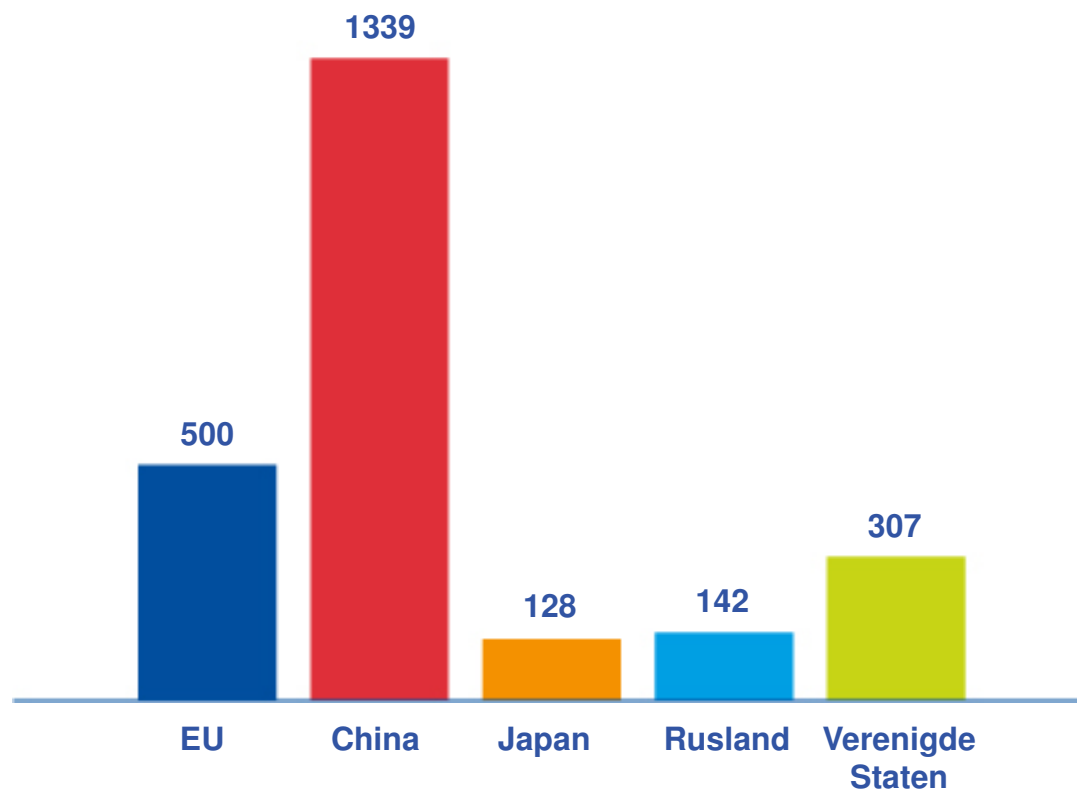
Door dit verdrag wordt de EU:

- Efficiënter** Eenvoudigere processen, fulltime voorzitter van de Raad, enz.
- Democratischer** Grotere rol voor het Europees Parlement en nationale parlementen, "Burgerinitiatief", Handvest van de Grondrechten, enz.
- Transpanter** Het is duidelijker wie wat doet, bevolking heeft meer toegang tot documenten en vergaderingen, enz.
- Eén op het wereldtoneel** o.a. Hoge vertegenwoordiger voor het buitenlands beleid
- Veiliger** Nieuwe mogelijkheden om klimaatverandering en terrorisme aan te pakken, veiliger energievoorziening

EU-bevolking in de wereld

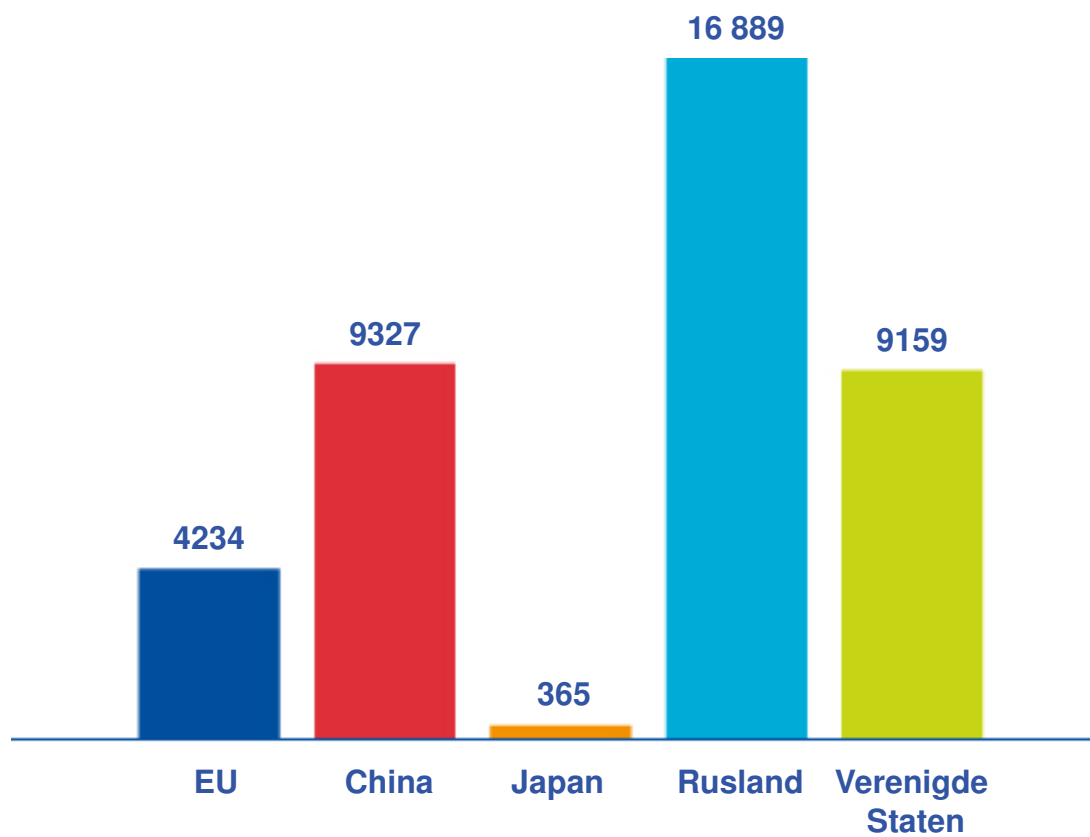
Bevolking in miljoenen, 2009

Grondgebied van de EU vergeleken met de rest van de wereld

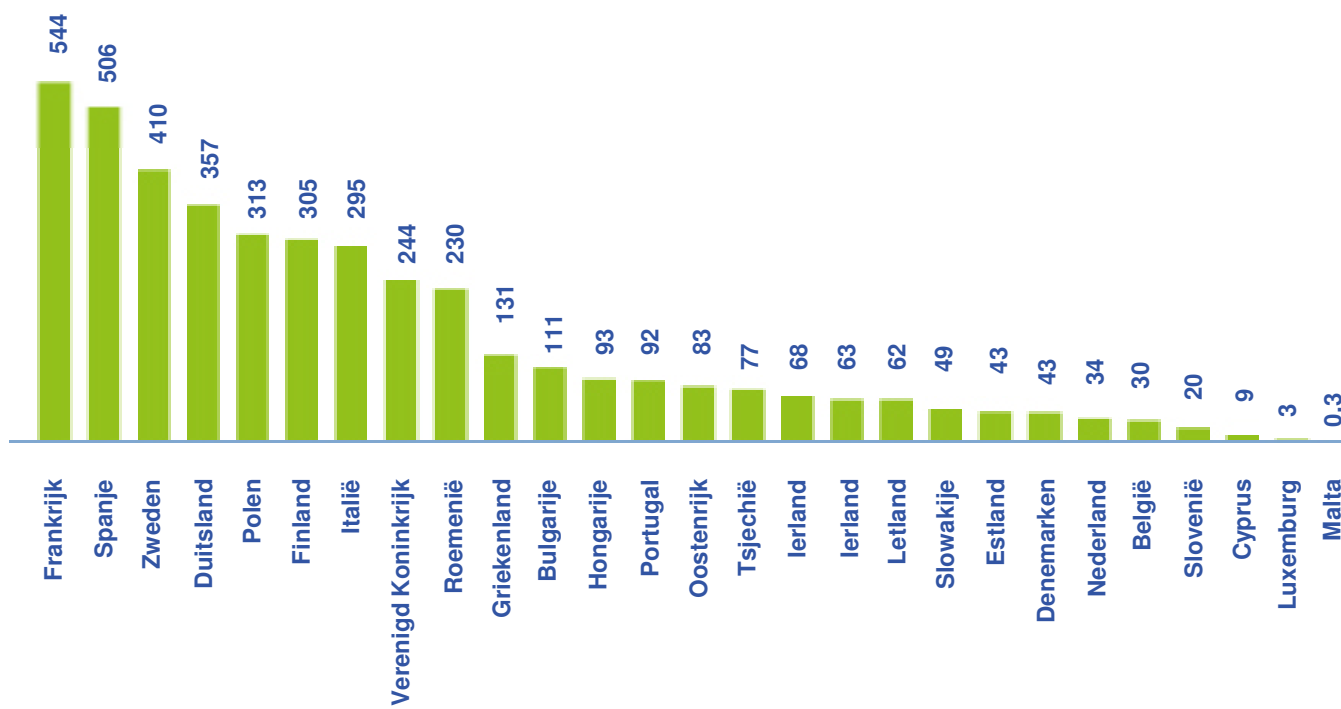
Oppervlakte in 1.000 km²

Hoe groot zijn de EU-landen?

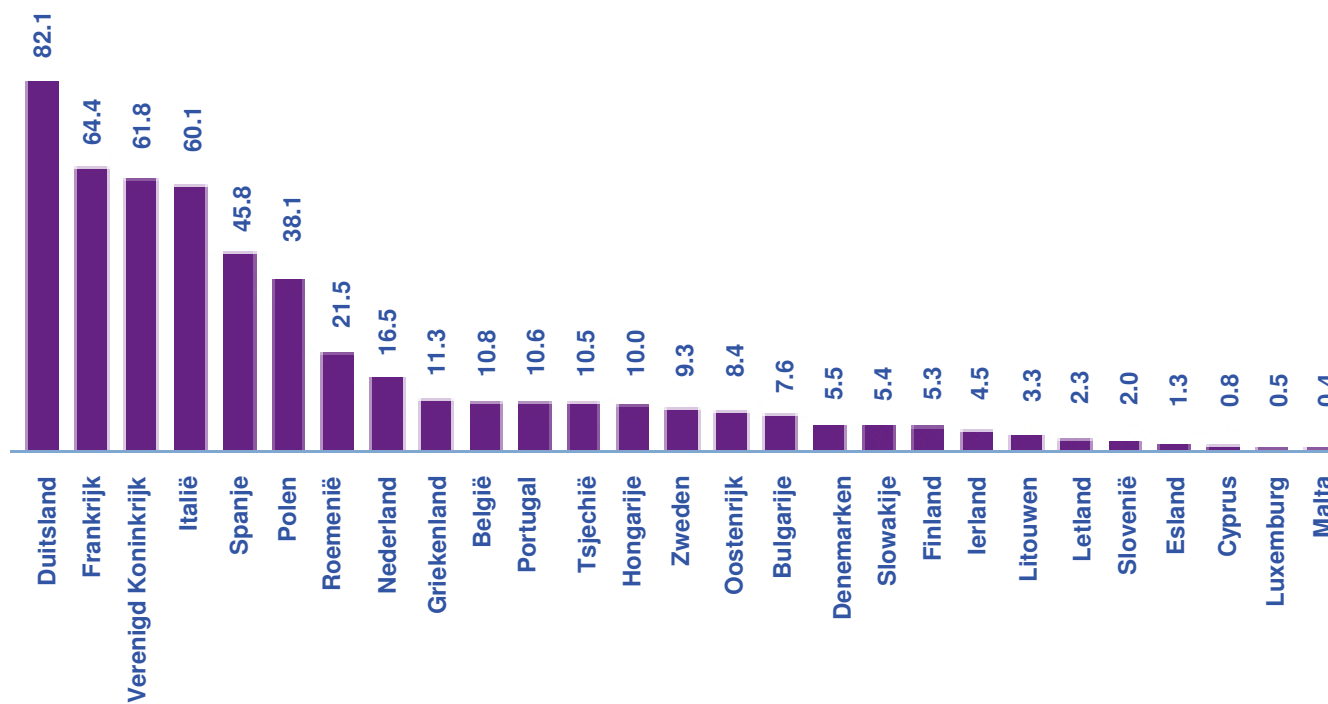
Oppervlakte in 1.000 km²

Hoeveel mensen wonen er in de EU?

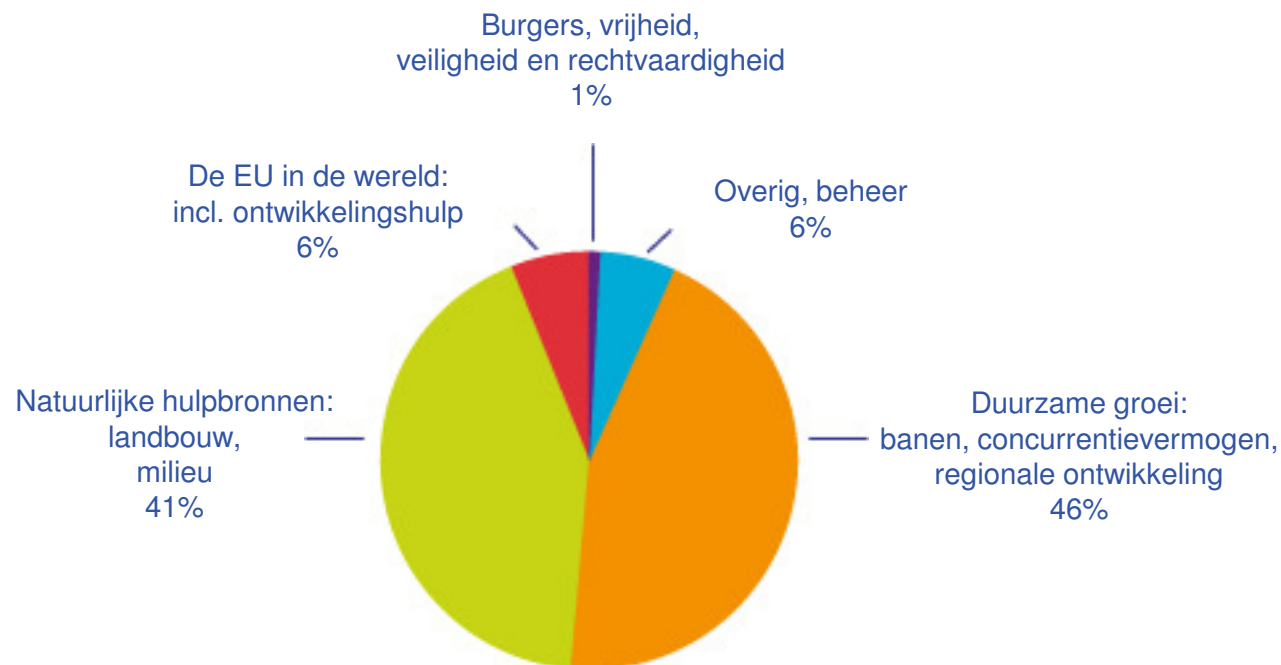
Bevolking in miljoenen, 2009
500 miljoen in totaal

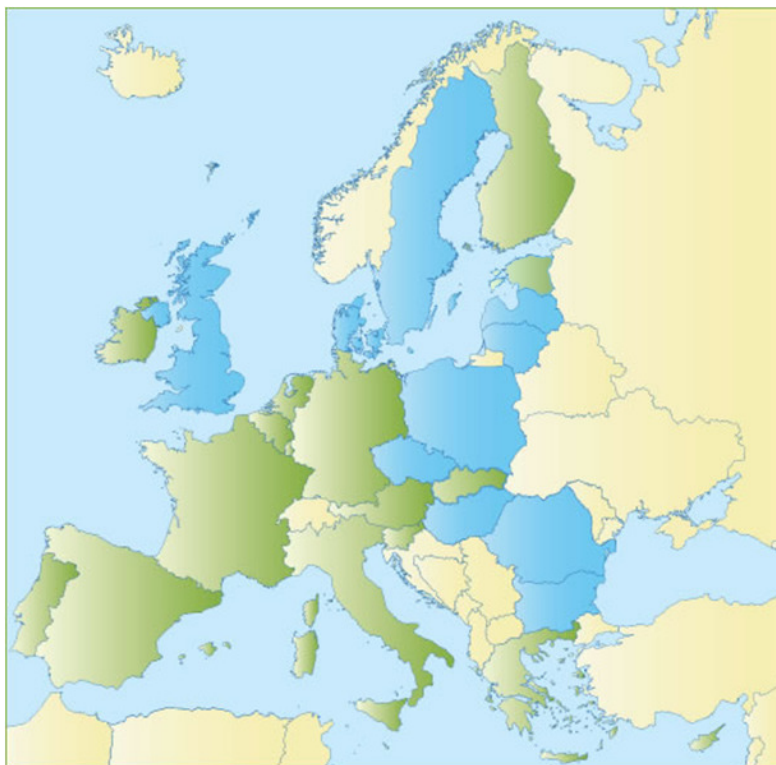
Hoe besteedt de EU haar geld

**Totale EU-begroting 2012: € 147,2 miljard
= 1,12% van het bruto binnenlands product**

De euro – één munt voor de Europeanen

- EU-landen die de euro gebruiken
- EU-landen die de euro niet gebruiken

Kan overal in de eurozone gebruikt worden

- ▶ **Munten:** één kant standaard, één kant met nationaal symbool
- ▶ **Biljetten:** geen nationale zijde

“Schengen”:

- › geen politie- of douanecontrole aan de grenzen tussen de meeste EU-landen
- › strengere controles aan de buitengrenzen van de EU
- › meer politiesamenwerking tussen de EU-landen
- › zonder problemen artikelen voor eigen gebruik in een ander EU-land kopen en mee naar huis nemen

Vervuiling kent geen grenzen – internationale actie nodig

De EU heeft gezorgd voor:

- ▶ **schoner zwemwater**
- ▶ **veel minder zure regen**
- ▶ **loodvrije benzine**
- ▶ **gratis en veilige plaatsen om oude elektrische apparatuur in te leveren**
- ▶ **strenge regels voor voedselveiligheid “van de grond tot de mond”**
- ▶ **meer biologische landbouw en hogere kwaliteit van landbouwproducten**
- ▶ **efficiëntere gezondheidswaarschuwingen op tabaksproducten**
- ▶ **registratie van en controle op alle chemicaliën (REACH)**

Ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid

- ▶ **Handvest van de grondrechten**
- ▶ **gezamenlijke terrorismebestrijding**
- ▶ **politie- en justitiesamenwerking tussen EU-landen**
- ▶ **gecoördineerde asiel- en immigratieprocedures**
- ▶ **samenwerking op het gebied van civiel recht**

De EU: exporteur van vrede en welvaart

- ▶ regels voor wereldhandel
- ▶ gemeenschappelijk buitenlands- en veiligheidsbeleid
- ▶ ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp

De EU organiseert vredesmissies en maatschappelijke wederopbouw in door oorlog geteisterde landen zoals Bosnië-Herzegovina.

Drie kopstukken

Het Europees Parlement - de stem van het volk

Martin Schulz,
voorzitter van het Europees Parlement

De Raad van ministers - de stem van de EU-landen

Herman Van Rompuy, voorzitter van de Europese Raad

De Europese Commissie - op de bres voor het algemeen belang

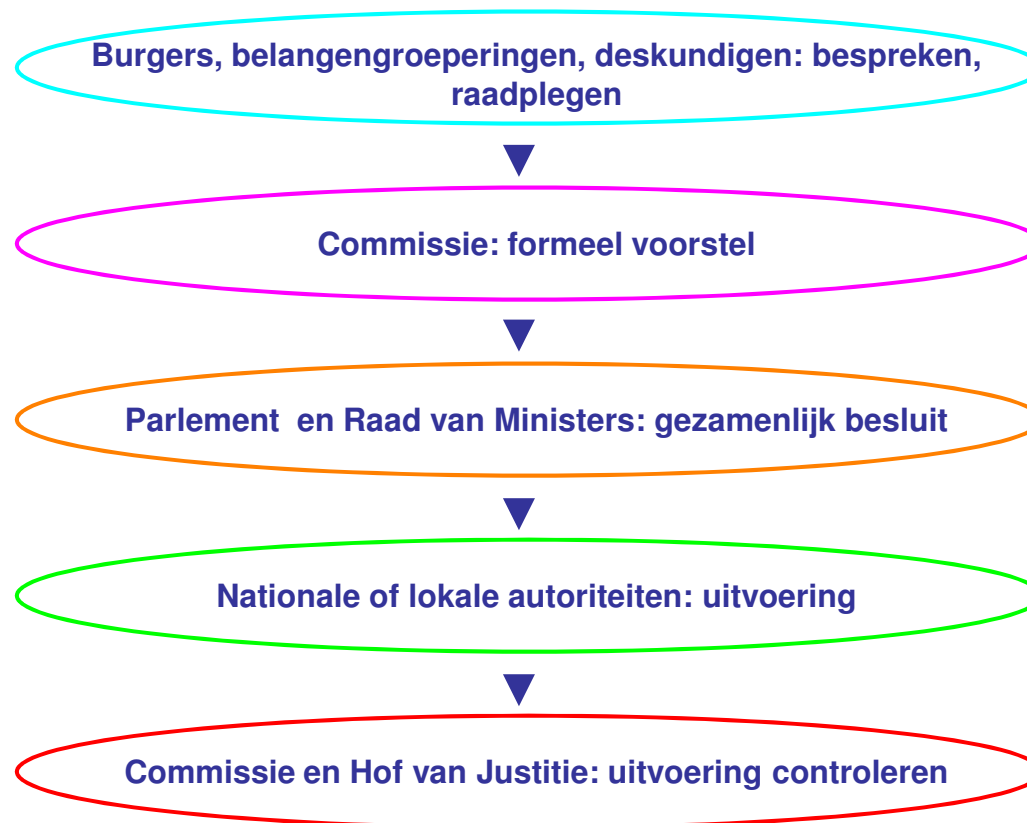
José Manuel Barroso,
voorzitter van de Europese Commissie

De EU-instellingen

Zo worden EU-wetten gemaakt

Het Europees Parlement – de stem van het volk

- ▶ Beslist samen met Raad van Ministers over EU-wetten en EU-begroting
- ▶ Democratisch toezicht op alle werkzaamheden van de EU

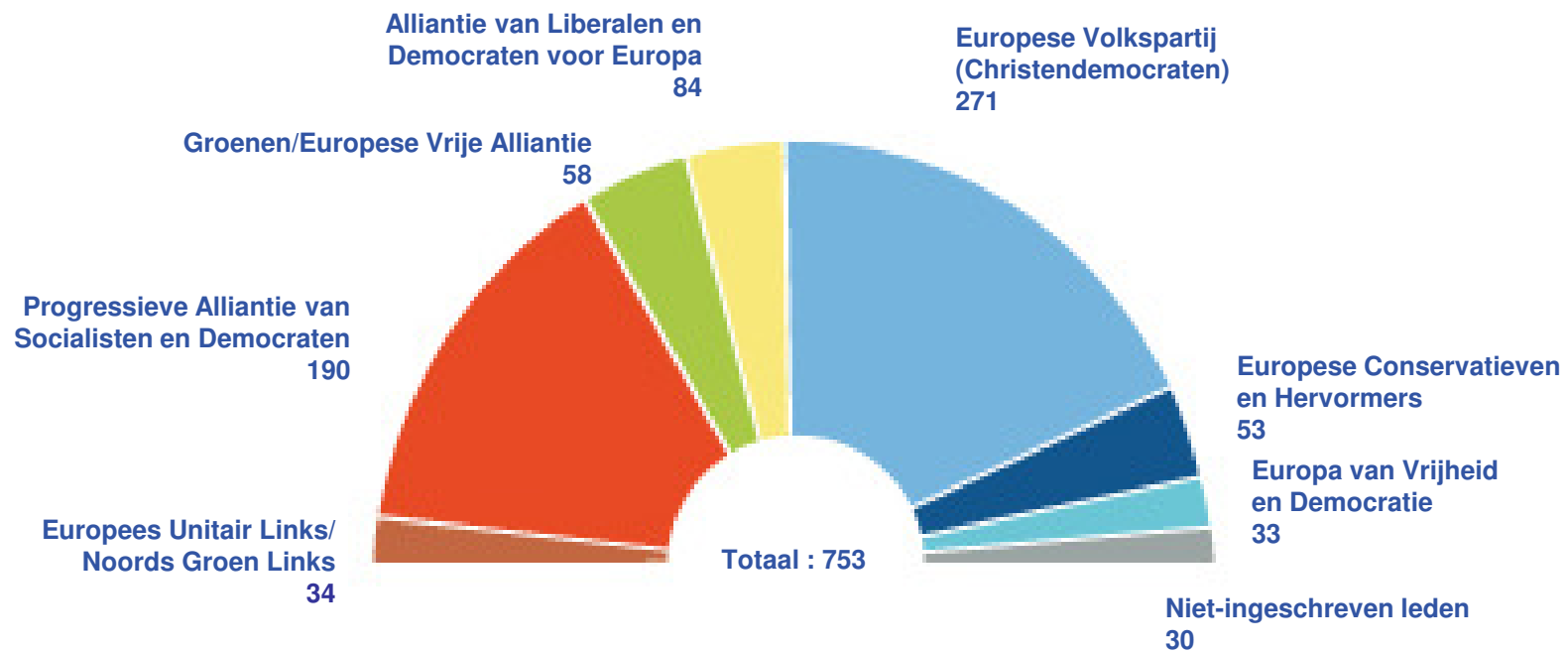
Aantal gekozen leden per land (januari 2012)

België	22	Frankrijk	74	Luxemburg	6	Slovenië	8
Bulgarije	18	Griekenland	22	Malta	6	Slowakije	13
Cyprus	6	Hongarije	22	Nederland	26	Spanje	54
Denemarken	13	Ierland	12	Oostenrijk	19	Tsjechië	22
Duitsland	99	Italië	73	Polen	51	Ver. Koninkrijk	72
Estland	6	Letland	9	Portugal	22	Zweden	20
Finland	13	Litouwen	12	Roemenië	33	Totaal	753

De Europese politieke partijen

Aantal zetels in het Europees Parlement per politieke fractie (januari 2012)

De Raad van Ministers – de stem van de EU-landen

- ▶ één minister uit elk EU-land
- ▶ voorzitterschap: rouleert elke zes maanden
- ▶ beslist samen met het Parlement over EU-wetten en EU-begroting
- ▶ stuurt het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid

De Raad van Ministers – aantal stemmen per land

Duitsland, Frankrijk, Italië en het Verenigd Koninkrijk	29
Spanje en Polen	27
Roemenië	14
Nederland	13
België, Griekenland, Hongarije, Portugal en Tsjechië	12
Bulgarije, Oostenrijk en Zweden	10
Denemarken, Ierland, Litouwen, Slowakije en Finland	7
Cyprus, Estland, Letland, Luxemburg en Slovenië	4
Malta	3
Totaal:	345

**“Gekwalificeerde meerderheid” is nodig voor veel besluiten:
255 stemmen en een meerderheid van de EU-landen**

Vanaf 2014: 55% van de lidstaten met 65% van de bevolking

Europese Raad/Europese top

Bijeenkomst van de staatshoofden en regeringsleiders van alle EU-landen

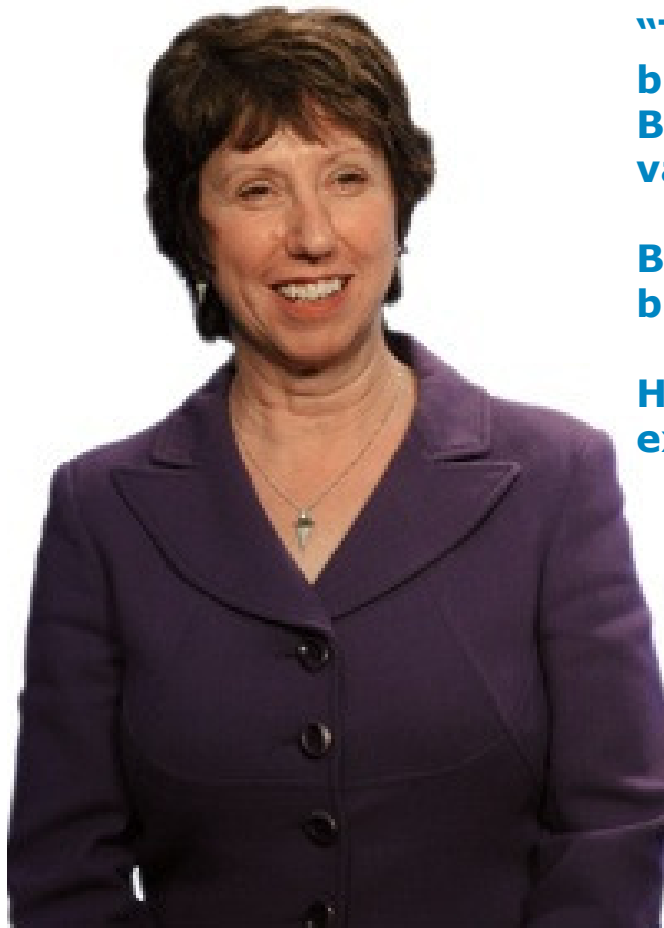
- ▶ ten minste 4 keer per jaar
- ▶ bepaalt de algemene richting van het EU-beleid
- ▶ voorzitter: Herman Van Rompuy

Een hoge vertegenwoordiger voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid

Catherine Ashton

“Twee petten”: voorzitter van de
bijeenkomsten van de Raad
Buitenlandse Zaken+ vicevoorzitter
van de Europese Commissie

**Beheer van het gemeenschappelijk
buitenlands en veiligheidsbeleid**

**Hoofd van de Europese Dienst voor
extern optreden**

De Europese Commissie – op de bres voor het algemeen belang

27 onafhankelijke leden, één uit elk EU-land

- ▶ stelt nieuwe wetgeving voor
- ▶ uitvoerend orgaan
- ▶ hoedster van de verdragen (ziet toe op de uitvoering)
- ▶ vertegenwoordigt de EU in de rest van de wereld

27 onafhankelijke rechters, één uit elk EU-land

- ▶ doet uitspraak over de interpretatie van de EU-wetgeving
- ▶ ziet erop toe dat de EU-wetgeving in alle EU-landen op dezelfde manier wordt toegepast

27 onafhankelijke leden

- ▶ controleert of het EU-geld correct wordt benut
- ▶ mag alle personen en organisaties controleren die met EU-geld te maken hebben

De Europese Centrale Bank - beheert de euro

- ▶ **zorgt voor stabiele prijzen**
- ▶ **beheert de hoeveelheid geld en bepaalt rentevoeten**
- ▶ **werkt onafhankelijk van regeringen**

Mario Draghi
voorzitter van de Centrale Bank